

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας
Τάξεως για το νομοσχέδιο «Ο περί των Δικαιωμάτων Προσώπων που
Συλλαμβάνονται και Τελούν υπό Κράτηση (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του
2018»**

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος	Χριστιάνα Ερωτοκρίτου
Φωτεινή Τσιρίδου	Πανίκος Λεωνίδου
Νίκος Γεωργίου	Σωτήρης Ιωάννου
Άριστος Δαμιανού	Κωστής Ευσταθίου
Ανδρέας Πασιουρτίδης	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Γιώργος Κουκουμάς	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 Ιουλίου και στις 8 Σεπτεμβρίου 2021. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Τμήματος Φυλακών, της Αστυνομίας Κύπρου, του Υπουργείου Υγείας, της Ανεξάρτητης Αρχής Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων κατά της Αστυνομίας, καθώς και του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί των Δικαιωμάτων Ύποπτων Προσώπων, Προσώπων που Συλλαμβάνονται και Προσώπων που Τελούν υπό Κράτηση Νόμου, ώστε να καταργηθεί το άρθρο 30 αυτού, σύμφωνα με το οποίο η

αποδεδειγμένη κατάχρηση από κρατούμενο του δικαιώματος ιατρικής εξέτασης ή/και περίθαλψης ή/και παρακολούθησης συνιστά ποινικό αδίκημα.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το υπό κατάργηση άρθρο, κρατούμενος που αποδεδειγμένα καταχράται το δικαίωμα διεξαγωγής ιατρικής εξέτασης, περίθαλψης ή παρακολούθησης, χωρίς να αντιμετωπίζει πρόβλημα υγείας το οποίο να δικαιολογεί τις εν λόγω αναφερόμενες πράξεις, με σκοπό να τύχει ανέσεων ή άλλου οφέλους ή να ταλαιπωρήσει οποιοδήποτε μέλος της αστυνομίας ή του προσωπικού των Φυλακών, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης μέχρι τρία (3) έτη ή σε πρόστιμο μέχρι £3.000 ή και στις δύο αυτές ποινές.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, με την προτεινόμενη κατάργηση διασφαλίζονται περαιτέρω τα δικαιώματα των προσώπων που τελούν υπό κράτηση και επιτυγχάνεται η συμμόρφωση της Κυπριακής Δημοκρατίας με τις συστάσεις της Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και με τις συστάσεις της Επιτροπής και της Υποεπιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, η εκπρόσωπος του Τμήματος Φυλακών συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, εκφράζοντας την άποψη ότι τα πρόσωπα που τελούν υπό κράτηση απαιτείται πάντοτε να κρατούνται υπό συνθήκες ασφάλειας, σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους και ανεμπόδιστης πρόσβασης σε υγειονομική περίθαλψη.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας ενημέρωσε την επιτροπή ότι, στη βάση της υπ' αριθμόν Α930/2014 απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για την αποφυγή κατάχρησης του δικαιώματος περίθαλψης σε κρατικά νοσηλευτήρια εκτός του χώρου των Φυλακών, το Υπουργείο Υγείας ενέκρινε τη δημιουργία ιατροσυμβουλίου για την εξέταση

αιτημάτων πρόσβασης σε υγειονομικές υπηρεσίες από άτομα που τελούν υπό κράτηση. Ειδικότερα, όπως ανέφερε η ίδια εκπρόσωπος, ύστερα από την υποβολή γραπτού αιτήματος του κρατουμένου προς το Υπουργείο Υγείας, για να τύχει ιατρικής φροντίδας, συστήνεται πενταμελές ιατροσυμβούλιο, απαρτιζόμενο από έναν παθολόγο, έναν χειρουργό, έναν ψυχίατρο, έναν ιατρό με ειδικότητα σχετική με το πρόβλημα υγείας του υπό κράτηση ατόμου, καθώς και έναν ιατρό από τον ιδιωτικό τομέα, που υποδεικνύει ο Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος, οι οποίοι προβαίνουν σε ιατρική εξέταση του κρατουμένου και αξιολόγηση.

Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου αντικείμενο συζήτησης αποτέλεσαν μεταξύ άλλων και οι πρακτικές δυσχέρειες καταδίκης κρατουμένου για το υπό κατάργηση αδίκημα. Ειδικότερα, επισημάνθηκε ότι είναι ιδιαίτερα δύσκολο σε ποινικές υποθέσεις να αποδειχθεί στον απαιτούμενο βαθμό δικανικής πεποίθησης, ήτοι πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας, ότι, παρ' όλο που ο κρατούμενος γνώριζε εξ αρχής ότι δε χρήζει ιατρικής παρακολούθησης, αιτήθηκε και επιδίωξε την παροχή ιατρικών υπηρεσιών, με αποκλειστικό σκοπό να ταλαιπωρήσει τους σωφρονιστικούς υπαλλήλους ή να εξυπηρετήσει ίδιον όφελος. Περαιτέρω, η επιτροπή εξέφρασε την άποψη ότι η προτεινόμενη ρύθμιση για κατάργηση του ποινικού αδικήματος που προβλέπεται στο άρθρο 30 του βασικού νόμου θα συμβάλει στον εκσυγχρονισμό του σωφρονιστικού συστήματος και θα διασφαλίσει πληρέστερα τα δικαιώματα των προσώπων που τελούν υπό κράτηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, θα τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί των Δικαιωμάτων Ύποπτων Προσώπων,

Προσώπων που Συλλαμβάνονται και Προσώπων που Τελούν υπό Κράτηση
Τροποποιητικός (Αρ. 2) Νόμος του 2021».

28 Σεπτεμβρίου 2021

ΑΟΛ/ΣΓΘ/ΜΓ

Αρ. Φακ.: 23.01.059.209-2018